

Til erstatning for Kominform

Ny linje i Faginternasjonalen

Den tredje kongress i verdenssammenslutningen av fagforbund — WFTU — i Wien har avsluttet sine forhandlinger. Den etterlot ikke noen tvil hos de ikke-kommunistiske iakttagere om at WFTU skal erstatte Kominform som verdenskommunismens viktigste samordningsorgan. — Fagorganisasjonssolidaritets masseappell skal erstatte de nasjonale kommunistiske partier og deres sentralkontrollorgan som det viktigste kommunistiske propagandamiddel.

Det var over 800 deltagere fra 79 land på kongressen som påstod å representere over 88 mill. arbeidere, og hovedtemaet kan sammenfattes slik: La oss skape en felles arbeidsfront på basis av ekte fagforeningsinteresser, la oss skaffe oss støtte fra ikke-kommunistiske arbeidere på fabrikken og verksteder og la dem tvinge sine fagforbund til å slutte seg til WFTU, la oss vinne støtte fra middelstanden, fra bøndene og de intellektuelle ved å støtte deres krav og gjøre oss selv til deres talsmenn. — Den nye «folkefront» skal samtidig kjempe mot den vestlige kapitalisme i alle dens former og gjøre propaganda for verdensfredsbevegelsens doktriner og kjempe mot opprettelse av amerikanske baser på andre lands jord. Under forhandlingene var hovedvekten lagt på koloniene og underutviklede områder i Asia, Afrika og Syd-Amerika. Kongressen lovet ubetinget støtte til alle nasjonalistiske bevegelser i alle land under vestlig innflytelse og brukte megen tid til å instruere disse lands delegerte om hvorledes de skal forene de utilfredse og fattige under WFTU. En pekepinn fikk man i utvidelsen av forretningsutvalget med tre mann fra Østtyskland, Brasil og Indonesia.

Nyfødt stat i Øynene en ser med!

Andhra på Østkysten

Den 1. oktober så en ny delstat dagens lys i India, nemlig Andhra på østkysten. Den er grunnlagt på prinsippet om sproglig og kulturell enhet, men det tok Andhra 43 år å få disse anerkjente prinsipper overført i praksis. Den nye delstat har fått Kurnool som hovedstad. — Til å begynne med så det ut til at Andhra skulle bli kommunistisk styrt, men den folkefront, som stod bak dette, ble sprengt og istedet kom en sosialdemokratisk union. Ved støtte fra den og andre venstregrupper har kongresspartiet fått mulighet for å danne en regjering. Kommunistgruppen må nøye seg med å være det største opposisjonsparti.

«Demokratisk» valgordning

120 — og 30

Det er ikke måte på hån over folkedemokratiens valg med bare en liste, men når det kommer til stykket, har også vi her på bjerget en rem av huden. Det er såmen ikke meget den alminnelige velger har å si. Det hele er bestemt på forhånd av de mektige partiapparater og så har velgerne bare pent å ta imot stemmesedlen og putte den i valgurnen for så å gå hjem og vente på neste gang.

La oss bare ta for oss siste stortingsvalg og det viser seg da at omkring 80 prosent av de stortingsmenn som skulle velges, stod på sikre plasser, hvilket igjen vil si at 120 av de 150 nye stortingsmenn kunne være sendt på stortinget allerede en måned før velgerne gikk til urnene. De tredve andre kandidater kunne velgerne teoretisk ha en viss innflytelse på. Så noen demokratisk valgordning kan man vel heller ikke snakke om her. Og følgen ser man: Allfor mange har gått trett og

I en omtale av spionasjesaken nordpå i Finnmark skriver arbeiderpartiavisen «1ste Mai» i Stavanger bl. a. følgende:

«Spionhysteri kan med masse-suggestionens makt gripe om seg og forstyrre sunt omdømme hos store folkemengder, ja kan true et helt folks åndelige sunnhet. Og da vil straks svært meget stå på spill.»

En kan være enig i denne betraktning. Et massesuggerert folk kan la seg forlede til tåpeligheter og ubesindigheter som kan avstedkomme uopprettelige ulykker.

Det vet nok «1ste Mai»s redaktør, Trond Hegna, bedre beskjed om enn de fleste. Både som redaktør og som stortingsmann har han ytterst flittig støttet opp under den massesuggestion av det norske folket som har ført til Norgenshistoriens største rettsskandale, etterkrigsoppgjøret.

Men det er vel så, at det er øynene en ser med som er avgjørende for innstillingen. Når det gjelder påviselig spionasje for «vennen» Sovjet-Russland, har herr Hegna det travelt med å redusere det hele ned til noe som — etter hva han selv sier — bare har begrenset virkning. Ser han derimot på etterkrigsoppgjøret blir synet et annet. Da er han med og gir folket trollsnittet i øyet og hjelper siden på synsevnen med alle tiders forstørrelsesglass. Da er massesuggestionen på rette plass.

Det var redaktør Hegna i «1ste Mai» som i Stortinget under den «brede debatt» d. 22. januar 1952 kom med den beryktede uttalelse at de som var dømt etter landssviklovgivningen «bare hadde å kaste seg på kne og be samfunnet om tilgivelse.»!

Slike folk er i sannhet de rette til å advare mot masse-suggestion! H. N. H.

sitter hjemme, og desverre er det stemmer som ville ha umuliggjort A-partiets flertall.

Det er baksiden av demokratiets skinnende medalje.

Felttoget i Norge

Dr. T. K. Derry's bok

«The Campaign in Norway» er i disse dager kommet ut i norsk oversettelse på Gylvendals Norsk Forlag. Den norske tittel er «Det britiske felttog i Norge 1940» og oversettelsen er besørget av oberst Johannes Schiøtz. Prisen er blitt beklagelig høy, nemlig kr. 34.25 for heftet eksemplar og kr. 38.50 for innbundet.

Tross denne prisen var det å ønske at boken måtte kunne nå fram til den norske almenheten. Boken fortjener det og almenheten trenger det. Dr. Derry snur nemlig opp ned på meget og mangt av det som det norske folket er foret opp med fra offisielt norsk hold siden 1940, og som har avstedkommet en fullstendig avsporing av almenhetens vurdering av begivenhetene. Det ville ikke være for tidlig om det nå tok til å komme orden i begrepene igjen. Norsk godtroenhet har

hatt fritt spill i mer enn 13 år. Nå bør faktisk viten tre i stedet. Og en bedre anledning til å kunne skaffe seg det, kan en ikke godt regne med enn gjennom denne offisielle engelske redegjørelsen.

Utvisomt ser man ikke på alle hold her i Norge med glede på at den engelske åpenhet og fritalighet skal bli tilgjengelig på et sprog som den norske menigmann forstår. Helst hadde man sikkert sett at man fortsatt kunne ha lekt gjemsel bak en sprekkfri fortielsens mur og sluppet for å innvie den norske almenheten i de bekjennelser som dr. Derry's bok bringer så åpenhertig fram i dagen. Arbeiderbladet f.eks. har ofret boken en omtale på noen få linjer og konkluderer med at «alt i alt må en si at mesteparten av hendingene den forteller om, nå er kjent i ho-

(Forts. s. 8).

Det hemmelige tyske politi legger kortene på bordet

Hemmelig russisk-norsk overenskomst
i tysk besittelse

Mesterspionen A 305 — den svenske skjønnhet Jane Horney, uttalte seg i København til sin oppdragsgiver, den tdiligere tyske spionasjeleder, kaptein Mayr-Arnold:

«La oss altså begynne med det mest aktuelle tema: Invasjonen. Den faller bort; er definitivt gitt avkall på. Etterretningen er absolutt uimotsigelig og ble enn yttermer bekreftet overfor meg av en engelsk offiser i Stockholm. De beveggrunner, som har bevirket denne plutselige endring i de militære planer, er ennå ikke blitt klarlagt og gir rom for to tydingen: Den ene av disse synes å ligge i den militære situasjon på vestfronten. De tyske troppers uoppholdelige tilbaketog fra Frankrik og Belgia har hos de allierte vekket håp om en rask seir. Særlig trenger amerikanerne på med en uavbrutt forfølgelse av de vikende tyskere. Men dette krever stadig tilgang på friske tropper. En ny krigsskueplass i norden ville bare spre kreftene. Montgomery forbereder allerede nå et gjennombrudd ved Rhinen, hvilke vil ta til om ca. 8 dager med konsentrerte panservognstyrker. Oppgavens nøyaktighet virket overraskende. (Montgomerys offensiv begynte faktisk nøyaktig otte dager senere). «Og den annen grunn?» spurte jeg hurtig, for ikke å la henne få noen pause til ytterligere grublen. Hun nikket og fortsatte: «Den turde være å søke i russernes holdning: Den røde generalstabs mål er nå som før å la sine

(Forts. s. 8).

FOLK og LAND

Ansv. utgiver og redakte.

Finn Brun Knudsen

Telefon 55 76 56. Postboks 1407.

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5, Oslo — Tlf. 37 76 96

Usømmelig

Den lange debatten om benådning av de gjenværende fangene på Bjørkelangen er ebbet ut. Den omstendighet at Grini-klubben og Sachsenhaus-fangenes foreninger satt samlet i Oslo samtidig som henvendelsen til Kongen ble offentliggjort gjorde at debatten ble preget av direkte ondssinnete innlegg. Gjennom avisenes spalter fikk de sine egne saker fremmet gjennom angrep på alle som tillater seg å tenke på alle dem som har det ondt og som prøver å jevne ut motsetninger.

Men om nå denne debatten er slutt så dukker der rundt om i pressen opp innlegg som tydeligvis er skrevet ut fra ren uvitenhet. Det får så være. Men når landets største avis, Aftenposten, i sitt aftenummer den 23. 11. har en leder som oser av selvgodhet og overfladiskhet, synes vi det er trist.

Bl. a. skriver Aftenposten:

Samtidig med at den siste sak kommer opp (av «landssviksaker»), er den øvrige del av landssvikoppgjøret så langt utviklet at vi har oversikt og perspektiv i bildet. Og vi må ha lov å si at når vi først hadde bestemt oss til å ta et såvidt grundig og omfattende oppgjør — i pakt med det norske folks rettsbevissthet — så har det fått en verdig form. En form som sømmer seg et sivilisert samfunn.

En verdig form? — som sømmer seg et sivilisert samfunn!

Er det gått Aftenpostens hus forbi at en rekke framtrepende gode nordmenn har protestert heftig mot oppgjøret? Menn som prof. Skeie, dir. Vogt, stortingsmann Moseid med mange, mange flere har sagt sin mening, rent bortsett fra hva de rettsforfulgte selv mener.

Verdig form? Er det gått Aftenpostens hus forbi at det er kommet fram endeløse rekker av anklager mot sømmeligheten og formen? Anklagene har vært så sterke at myndighetene har måttet bøye seg i noen få tilfeller og har drevet etterforskning, ja i et par tilfeller er sogar domstolene trådt i aksjon midt inne i allensrettingen. Marta Steinsviks bok «Frimodige ytringer» står uimotsagt den dag i dag, tross iherdig arbeide for å stemple hennes bok som fritt oppspinn.

Hvor blir det av sømmeligheten og de verdige former?

Videre skrives der:

De som sitter fengslet ennu, er da også folk hvis forbrytelser ville ha vært straffbare også i fred — det er i virkeligheten voldsforbrytere av samme type som de tyske politimenn som nettopp slapp fri — — —

Hvordan kan en redaktør i landets største avis skrive så uvederheftig? Tydeligvis har han ikke undersøkt saken, — for det er ikke sant. Men han har vel lest kollega Morgenbladets oppslag av Lauritz Sand og konsorter.

Nytt parti i emning

Da Christian Michelsens parti av 1909 gikk nedentom hjem i 1940 ved okkupasjonsmaktens midlertidige oppløsning av de politiske partier, ble det et tomrom i norsk politikk. Og da vi nådde fram til 1945 stod det av lett forklarlige årsaker ingen rede til å ta arbeidet opp igjen. Vi fikk til gjengjeld «fellesprogrammet», hvis ord var gode nok, men hvis egentlige opphavsmenn representerte den barnslige bløøyethet i den ulveflokk, som både hjemme og ute tjv-trente i taktikk i okkupasjonsårene. Følgen var at motløsheten grep mange som hadde håpet på en ny tid i frihet med plass for den tiltaksløst, som den annen verdenskrig hadde lagt i lenker. Og følgen var at kanskje de beste krefter holdt seg unna all politisk aktivitet med de sørgelige følger som det har hatt for vårt land. I de år som er gått siden 1945 har det vært gjort spredte forsøk på å reise en ny liberal bevegelse, som kunne overvinne den evneløshet og maktesløshet, som de såkalte borgerlige partier har vist overfor A-partiets kompakte majoritet i Stortinget (uten flertall i folket) og den hensynsløse evne til å bruke denne makt. Men det ble med forsøkene. Det var som om luften var gått ut av ringene på den fellesborgerlige vognen.

I disse dager er det gjort et nytt forsøk. Søndag 15. november ble «Liberale Folkeparti» stiftet på et møte i Oslo, og tiltaksmennene kan fortelle at aktive folkepartigrupper er i gang over hele landet.

Av de sparsomme meddelelser som er kommet til offentlighetens kjennskap, fremgår det, at det her tale om en direkte fortsettelse av Det frisinnede folkepartis politikk. Det nye parti tar sikte på en folkereisning mot gjennomførelsen av sosialismen — altså en

!!

Det svenske blad «Fria Ord» gjengir den henvendelse, som Forbundet for Sosial Oppreisning har sendt til myndighetene om frigivelse av resten av de politisk dømte, som ennå sitter i fengsel. Bladet tilføyer:

«Skulle det være aldeles umulig, at man fra svensk sosialdemokratisk side «parti-bröder emellan» talte med sine norske venner i regjeringen om denne sak? Å holde mennesker i fengsel i otte år på grunn av «politiska brott» harmonerer ikke med nordisk rettsmoral».

Vi er imidlertid bange for at hr. Erlander vil gjøre som Pilatus og si: Dette er et norsk anliggende som vi ikke kan blande oss opp i.

Og så får rettsmoralen sove ennå en tid.

Vi har med den største interesse lest justisminister Kai Knudsens sympatiske uttalelse i brev til Forbundet for Sosial Oppreisning, gjengitt i «Folk og Land» nr. 38. Justisministeren nevner noen av dem, som ikke er kommet inn i arbeidslivet igjen, slike som prester, jurister og lærere, men jeg savner en omtale av de utstøtte journalister, som utgjør omlag 80 og hvis problemer ingen synes å ville snakke om. De er helt avskåret fra sitt yrke takket være den overdomstol, som Norsk Presseforbund har etablert under ledelse av de mest uforsonlige i dagens presse. Jeg tenker da særlig på de eldre journalister,

som ubarmhjertig er satt utenfor og som frister en kummerlig tilværelse. For dem finnes det ikke noen mulighet, de får bare gå og vente på døden, mens dagspressen synes rekruttert med adskillige undermålere som hverken kan sin historie, sin geografi eller sitt sprog. Vi forstår nok at de nye er bange for sine stillinger, men det er ikke moralsk årsak nok til å holde de eldre og erfarne utenfor ved en aksjon som ikke bygger på noen lovbestemmelse. Nå kan man naturligvis si, at Norsk Presseforbund er en organisasjon, som aldri har hatt noen makt, men i kraft av folks respekt for alt som smaker av organisasjon, øver det allikevel sin innflytelse og har formådd å holde dem utenfor, som reddet den norske presse gjennom okkupasjonsårene.

Vi henleder justisministerens oppmerksomhet på dette — ikke fordi vi tror at han kan gjøre noe effektivt for å rette på forholdene tross hans gode vilje, men for at han kan få det rette bilde av stillingen for dem som lider i det stille og som brutalt er satt utenfor sitt egentlige virke.

20-årenes pressemenn.

Hr. redaktør!

Dette nevner jeg ikke for å beklage meg over ikke å ha fått stemmeretten igjen — for den kommer jeg ikke til å bruke før hel oppreisning er en kjennegjerning — men for å vise hvor forvirret de høye herer i justisdepartementet er.

Jeg er en av «de små syndere», men sykdom og annen elendighet har gjort, at jeg ikke ble ferdig med min soning av nominelt fire år så tidlig at jeg kommer inn under bestemmelsen om gjenerhvervelse av stemmeretten før henimot nytt år. Andre, som fikk 12—14 år i straff, men som er sluppet fri, står idag i manntallet og deltok i valget. Dette er forsviddt utmerket som det går den riktige veien, men jeg står snart alene blant de små, som fortsatt er utenfor. Dette bare som illustrasjon — ikke som noen beklagelse.

Alr.

Klar offensiv gjennom politiske tiltak og frihet under uttrykkelig og bevisst sosialt ansvar.

Vi kjenner ikke de menn, som nå våger å heise en ny partifane, men vi vil følge deres virke med oppriktig oppmerksomhet. Tiden vil vise om dette nye parti kan gi plass for oss, som ble slått ut.

Vi ser, at det nye parti vil gå inn for åndsfrihet og rettssikkerhet. Hvis dette er noe mere enn de gamle klisjeer og bæres oppe av vilje til å samle alle spredte krefter, har det livets kraft. Men de, som har reist det nye parti, må være forberedt på en fanatisk motstand fra alle de gamle partier, fra rømlingenes fasttømrede organisasjon med rike midler bak seg, fra de hylende derviser bak de radikale masser, fra de tusener i den skjulte abwehrfront, som i dag er supranasjonale, og fra alle som har sitt levebrød i de gamle partier. Hertil kommer at det nye parti i hvert fall inntil videre er uten presse og systematisk vil bli tiet ihjel både av den kapitalsterke og den subsidierte partipresse. Vi vil minne de nye menn om refrenget i en snart halv hundre år gammel revyvis: «Du har min sympati, men du har'ke noe å ha den is». Kan de gjøre dette refrenget til skamme, er det håp. Men det vil kreve stor innsats og mange ofre.

Vi skal komme tilbake på nydannelsen så snart vi har fått anledning til å studere partiets prinsipielle program nærmere.

Hallesby og selvangivelsen

Jeg har nå fulgt grundig med alt som er skrevet hittil om denne sak. Jeg har også lest boka «To kirkehøvdinger». Likeså fulgte jeg med i hele Havik-Gjelsetsaka. Når nå alt dette passerer revy for meg, også bønnemøtene før dødsdommen som forkynner over Havik-Gjelset ble avsagt, fristes jeg til direkte å spørre hr. Hallesby: Begynte De, hr. professor Hallesby med bønnemøte når De utferdiget selvangivelsen?

Interessert spørger.

Kan noen hjelpe?

Vi er blitt spurt om noen kan hjelpe familien til en av de gjenværende fangene på Bjørkelangen. Fruen og to gutter har flakket rundt på det uvisse helt fra 1945, og har i de siste årene bodd kummerlig på 1 værelse uten kjøkken. Fruen har hatt nervesammenbrudd flere ganger og er nu brutt sammen på nytt. For å hindre total katastrofe må den eldste gutten — 11 1/2 år — anbringes annetsteds for en tid, aller helst i eller i nærheten av Oslo.

Gutten er noe nervøs som følge av forholdene og trenger miljøforandring. Hittil har han bodd på landet og burde derfor til byen. Han er veloppdragen og lett å ha med å gjøre, stille og rolig av gemytt. Foreldrene er begge dannede mennesker.

Er det noen som kan ta gutten?

Det er ordnet med penger, så der kan betales opp til 200 kroner måneden i pensjon.

Men hittil har man altså ikke funnet noen som kan ta ham.

Og det må finnes et sted å anbringe ham, ellers er det fare for at familien bryter totalt sammen.

Vi formidler gjerne alle tilbud.

General Helset vil ikke mer

Den siste bombe i Hæren er at general Olaf Helset etter søknad er meddelt avskjed i nåde fra første januar 1954. Dermed mister Hæren en begavet instruktør og fører, særlig i vinterkrig. Det er en solid tyngde i Olaf Helset — en norsk urkraft som gutta respekterer, mer enn manges paradegeneral, som kan briljere i de NATO'ske tungemål rundt det grønne bord. Han kan aldri bli annet enn norsk! Med en i hui og hast sammenrasket styrke stoppet han i

1940 på Midtskogen lufttattache Spillers, riktignok i høy grad improviserte raid som ikke var befalt av Wehrmacht. Men alt dette kunne ikke Helset vite den mørke natten. Han viste den gang i et lynglimt hva han kunne prestere i en velorganisert hær, hvor alle detaljer var gjennomtenkt, intet var overlatt til bare slump, og hvor befal og menige sto sammen som fedre og sønner.

Da han i 1948 forlot stillingen som sjef for Hæren — så han fra i minneverdige ordelag, hvilken vei det må bære med en «hær», hvori diletantismen og mistenkeliggjørelsens ånd råder grunnen. Helset er sikkert blitt klar over at krig må føres militært, hvis den overhode skal føres.

Tiltross for sitt tidligere illegale samarbeid med cand. jur. J. Chr. Hauge har Helset sikkert soldatens sunne forakt for gangsterbetont, svart silkemaskevesen og politiske mord på sivile. Helset var også sikkert klar over at slike metoder vil under enhver ny okkupasjon med en mer brutal

okkupant koste mer enn det smaker, særlig etter at illegallister uttrykkelig er unntatt fra beskyttelse i den nye Genevekonvensjon.

Det er et alarmerende tegn

Brev til Sven Arntzen

Til herr h.r.advokat Sven Arntzen, Oslo.

Når en sitter i glasshus, herr Arntzen, bør man ikke kaste stein. Jeg er helt sjokkert over en notis i Aftenposten den 11. nov. d.å. (nr. 524) der det siteres en uttalelse av Dem til Nidaros i Trondheim, i anl. benådning av N. S. fanger.

Hvordan tror De mine følelser er når jeg så å si daglig møter min mann, den store, kunnskapsrike idealisten og norskdomsmannen Knut Knutson Fiane's snikmordere?

De, herr Arntzen, som en av hjemmefrontens ledere, er

at general Helset ikke ville mer! Kanskje han synes det var blitt for mye service-caps, for mye Backer, Christopher-sen og Holtermann i Hæren!

Alexander Lange.

antagelig medansvarlig for dette bestialske sivildrap på en av Norges norske menn, og at det før og etter mordet sattes ut *lognryktene* om at han måtte «likvideres» avdi han var en «angiver» både muntlig mann og mann imellem og i den illegale presse samt i pressen etter 1945.

I dette høve vil jeg henviser Dem som jurist til hva den amerikanske aktor ved krigsforbryterdomstolen i Nürnberg, general Taylor ga i en erklæring (jfr. Aftenposten av 25 februar 1948):

«Retten avsa kjennelse for at partisaner ikke beskyttes av internasjonal lov, sa gene-

ral Taylor, det er av største viktighet at den naturlige skuffelsen i tidligere tysk-okkuperte land ikke overskygger betydningen av denne avgjørelsen».

Videre heter det i samme artikkel:

«Domstolen traff en meget vel overveid beslutning og avgjørelsen er klippefast».

Oslo, den 16. novbr. 1953.

Alvilde Knutson Fiane.

FELTMARSKALK Mannerheim hadde en kandidat til Finnlands kongetrone. Det var den danske prins Aage, og Mannerheim gikk så langt at han sonderte prinsens egen stilling til spørsmålet, men det kom aldri offentlig fram. — Grunnen skal ha vært at de finske monarkister ønsket en tysk prins. — Dette avsløres nå i en memoirebok som den finske minister, dr. jur. K. G. Idman har utgitt, men som desverre finnes bare i finsk sprogdrakt og derfor er lite tilgjengelig. Mannerheim har

selv aldri omtalt denne sakens prins Aage har drøftet den med minister Idman som i sin tid var Finnlands minister i Danmark.

*

«...når uretten begås på rätt sida, skola lagarna tystna. Så beskaffade är nämligen den demokratiska rätten också i Sverige,» skriver «Fria Ord». Kjenner vi oss ikke igjen?

*

Gutt nr. 1: Hva er fars dag?
Gutt nr. 2: Det er det samme som mors dag, bare med den forskjell at du kan nøye deg med en billigere gave.

Neste nr. av avisen kommer 19. des.

UKENS KRONIKK

Den engelske militærforfatter Lid-del Hart beskjeftiger seg i en artikkelserie i «Manchester Guardian» med Vesteuropas forsvar. Det finnes, sier han, ingensomhelst utsikter for et effektivt forsvar av Vesteuropa så lenge ikke de tyske divisjoner er med. Det er et ufrakommelig faktum, som man må innse. Vi har å regne med den risiko, at det kommer til å bli umulig å sende forsterkninger over Rhinen, så snart en invasjon begynner. De umiddelbart tilgjengelige divisjoner, som Frankrike og Belgia skulle kunne oppvise, ville finne seg utestengt og ute av stand til å gripe inn, hvis Rhinbroene ødelegges og overgangen beherskes av overlegne fiendefly. De allierte divisjoner som nå er stasjonert øst for Rhinen, kunne altfor lett bli isolert. Tolv tyske divisjoner skulle i høy grad øke beskyttelsen mot denne fare. Med et så sterkt tilskudd til den nåværende beskyttelsesstyrke på omkring 18 divisjoner skulle denne bli effektiv og istand til å oppta et oppholdende forsvar.

Det er således fra vestmaktsynspunkt nødvendig at Vesttyskland opprustes, og det viser forvirringen at man først utkjemper to verdenskriger for å gjennomtvinge Tysklands totale avrustning for så å true våpnene i hendene på de beseirede. Men jo tidligere man innses sine feil og forsøker å rette på dem, des bedre, sier den britiske ekspert, som mener at de tyske tropper er uovertruffet i forsvarets kunst. Han skriver: «En analyse av de tyske operasjoner under den annen verdenskrig viser, at de allierte angrep sjelden

lykkedes medmindre de hadde en fem ganger så stor styrke pluss herredømmet i luften. Allierte angrep mislykkedes ofte, f. eks. Operasjon Bluecoat, vårt forsøk på å slå oss ut fra Caumot i slutten av juni 1944 tross tifoldig overlegenhet. På østfronten hadde russerne i sine angrep ennå større overlegenhet i markstridskrefter omenn mindre styrke i

Nordens forsvar - og general Gruenters hodepine

luften. Selv der avveggedes angrepe- ne stadig, hvis det ikke var mulig å omgå forsvaret».

Men selvom man i vest ikke hadde et så tvingende behov for hjelp, ville det være en dumhet å motsette seg en tysk opprustning. Det går ikke i lengden å holde et livskraftig folk avvepnet i en vepnet verden. Om man ikke vil gjøre Europaforsvaret effektivt — og det kan skje bare ved et tysk bidrag — da er det like godt at man med en gang avvikler hele denne dyre organisasjon, som er slettere enn ingen fordi den tross sine veldige omkostninger og sine inngrep i den nasjonale selvbestemmelsesrett ikke gir noen virkelig sikkerhet, bare en bedragerisk og farlig illusjon. —

I sin mest nakne form viser dette illusoriske «Europaforsvar» seg lengst mot nord. Det er den europeiske nordilanke som gir øverstkommanderende, general Gruenther den verste hodepinen, sier «New York Times» i en kommentar til generalens besøk i Oslo og København, og en københavnerkorrespondent til «Kie-

ler Nachrichten» skriver: «Så lenge som det mellom Lübeck og den danske militærleir Seegard nord for den tyskdanske grense ikke står mer enn en dansk militærkommando på 1500 mann i Itzhoe/Holstein, burde ingen kunne sove rolig som bekymrer seg for den atlantiske nordflankes forsvar. Da Norge ivår trakk tilbake et krigsrustet regiment på 3500 mann

fra Schleswig ble den schleswigsholsteinske landtunge hvor adkomsten til halvøya Jylland kan sperres, et militært vakum. For hvor kjekt enn de danske soldatene i Itzhoe lar Danebrog flagre i vinden, så er deres nærvær der ikke noe mer enn av symbolsk betydning».

Det finnes bare en løsning på dette for Norden så viktige forsvarsproblem, fortsetter bladet, nemlig Schleswig-Holsteins militære sikring gjennom tyske divisjoner innen forsvarsfellesskapets ramme. I NATO-høykvarteret, hvor generaløyntant Hans Speidel for tiden er i virksomhet som representant for den vesttyske forbundsrepublikken, omgås man med tanken om å forlegge «adskillige tyske divisjoner» til Schleswig-Holstein.

Bladet legger til: Stasjoneringen av amerikanske flystridskrefter på dansk mark er i høy grad beroende på denne militære beskyttelse sørfra omenn man da ikke hadde tenkt på tyske divisjoner. Da det imidlertid ikke står noen vestallierte militær-

styrker til rådighet, er det for Danmark ingen annen utvei enn å finne seg i sammentrekningen av tyske stridskrefter ved grensen.

Slik er altså stillingen idag. Noen vil kanskje erindre Lissabonplanen som gikk ut på organisering av europeiske reservestyrker som kunne fylle ut de tynne forsvarslinjene i Vesttyskland, hvis disse bare holdt ut de første tre dagene. Da skulle ytterligere like mange divisjoner kunne sendes i ilden og bak denne forsterkede forsvarskjede skulle så mobiliseringen kunne fullføres i Vesteuropa og USA. Det var Frankrike som skulle stå for disse reservedivisjonene. Men istedetfor å økes, avtok de franske forsvarsstyrkene år for år, fordi hver aldersgruppe er mindre enn foregående og i 1954 måtte verneplikten økes til 2 år for å holde armeen like sterk som den nå er med 18 måneder. En slik økning av vernepliktstiden kan imidlertid ikke gjennomføres av tidens svake franske regjeringssystem. Det ble gjort et forsøk i Belgia — resultatet ble åpent mytteri. Slik står det til med den europeiske forsvarsviljen på visse hold og oppmuntrende er det såvisst ikke.

Når man så sammenholder dette med befalsmangelen på norsk hold og de mange papirbestemmelser som utferdiges av uerfarne ledere, er det hele ikke noe å rope hurra for. Imens går dusinvis av gammelt norsk befal uvirksomme på grunn av de Hauge-ske utrenskninger og annen dårskap, mens de unge limer seg fast i kontorstolene istedet for å bli mandert ut for å høste erfaringer og praktiske øvelser.

◆ LITT AV HVERT ◆

HAMBURG, en av de hårdest rammede tyske byer under krigen, er nå fullstendig ryddet for ruiner. Rydningsarbeidet vil bli offisielt avsluttet i neste måned, det har kostet ca. 163 millioner mark.

NORGES UNDERSKUDD på varebyttet med utlandet er i de tre første kvartaler av dette år 1.563 millioner kroner eller bare 37 mill. kroner mindre enn det totalunderskudd som man regnet med i nasjonalbudsjettet. — Tanken om å følge Englands eksempel og inntil videre oppheve liberaliseringen av importen av visse varer er ikke fremmed for myndighetene, men en importbegrensning kan imidlertid komme til å sette landet i en pinlig stilling på det kommende møte i OEEC den 29. oktober da man skal drøfte bl. a. utvidelsen av frilistene. Slik er altså A-partiets finanspolitikk med 77 mann i stortinget!

EN SPØKEFULL medarbeider i tidsskiftet «Kontakt» har foreslått at man starter en internasjonal hjelpeaksjon til fordel for det ulykkelige norske folk.

Ja, hvorfor ikke? Vi har forøvrig allerede gjort begynnelsen for å komme råttskapen i vårt rettsliv inn til marginen. Fremskrittet skal fortsette!

«DU TØYSER, kjerring...», sa Molotov. «Tilhengere av 'den harde kursen' innstiller ikke sine trusler mot Sovjet-Unionen. De oppfordrer åpent, slik som f. eks. formannen for Senatets utenrikskomite, Wiley til at USA skal stille Sovjet-Unionen en rekke ultimative krav og «sette makt bak dem». Fremstående representanter for det amerikanske utenriksdepartementet insisterer på at US A bare skal tale ett sprog med Sovjet-Unionen, nemlig «makt sproget». — Vi svarer hr. Wiley og enhver annen som preker maktpolitikk overfor Sovjet-Unionen, vi svarer dem kort og godt: «Du tøyser, kjerring, du har kommet ut av senga med det gjerne beinet først».

(Av Malenkovs tale til SSSR's høyeste sovjet 8-8 53).

SOM HOS OSS?

Tidligere riksdagsmann Primus Wahlmark i Uppsala forteller:

Den nyss avdøde statsmann *Hammarskjöld* ble valgt av høyrepartiet i Uppsala, men han var «vild» i sin riksdags-tid. Og hvorfor? Svaret fikk jeg anledning til å høre da jeg tilfeldigvis traff hverandre på Uppsala centralstasjon.

Universitetskansler Swartz, kom frem til oss og hilste, og et replikkskifte mellom dem kunne jeg ikke unngå å høre. Swartz spurte nemlig: — Kunne det ikke være på tide at du gikk inn i kammerets høyre-

parti? — Nei, svarte *Hammarskjöld*, men når vi får et høyreparti, skal jeg gjøre det. — *

«HVIS VI skal forsvare demokratiet, må det ha et innhold. Det må ikke bare være et prinsipp. Demokratiet har som prinsipp mange fordeler, men det har også visse svakheter. De svakhetene er at man ikke kan spise seg mett av demokratiet, man kan ikke bo i demokratiet, og man kan ikke skaffe seg arbeide ved demokrati. Det må, om jeg skal si det på den paradoksale måte, demokratiene selv sørge for». (Finn Moe i Stortinget 25-6 1953.)

EN SVENSK RØST:

«Att den spanske diktatorn i dag är bundsförvant med världens största demokrati, beror inte på någon förändring hos honom själv — det är de andra och världen som ändrats. Man kan säga att det beror på att han betraktas som ett av västerns säkraste bälverk mot kommunistisk (sovjetrysk) aggression i Europa, men man kan också säga att det beror på att nazismen visserligen förlorade kriget, men att dess ideologi vann freden.» (Nord-Sverige).

DEN FRITALENDE Anders Lange har i et åpent brev til statsminister Oscar Torp rettet noen indiskrete spørsmål. Vi gjengir et par av dem:

— Er det sant at De som forsvarsminister i Deres flyktingtid, i den første del av krigen ikke trodde på alliert seir og ga uttrykk for dette?

— Er det sant at De foreslo dengang å la avsette et etter folkelig norske forhold anseelig dollarbeløp til pensjonering av statsrådene i tilfelle krigen ble tapt?

Det er selvsagt at disse spørsmål ikke ble besvart. I det hele tatt er det lite landets borgere har fått vite fra regjeringens Londontid. Men det er vel også utslag av demokrati- et. Når du har stemt hver fjerde år, så har du også fraskrevet deg retten til å vite noe mer.

«NÅR MAN sammenlikner grafiske fremstillinger av planøkonomiske budjetter med virkeligheten, ser det hele ut som restene av en mislykket tippekupong.» skrives det i United Nations Commissions Bulletin, som tilføyer: «Endog himmerik hadde denne planøkonom planlagt galt».

I EN OMTALE av utenriksminister Østen *Undén* skriver «Vägen Framåt» nr. 18, 53: «På sitt sätt er väl *Undén* en dubbenatur. Hans kallsinnighet mot andras lidande har kommit til uttryck i offentliggörandet av utrikesdepartementets dokument från kriget, där personliga notiser från diplomater til UD hänsynslöst

offentliggjorts. *Undén* skyllde på offentlighetsprincipen, vilket var ren og skär bluff, då han samtidigt undanhöll de papper, som gällde Sveriges kontakt med den norske Londonregeringen före återsändandet av i Sverige internerna- de norske soldater på sommaren 1940. Här fick ingen offentlighetsprincip hindra honom att skyla de norska vännernas skurkstrekk».

FRIDTJOF NANSEN avbildet på et vest-tysk frimerke som kom ut 2. november. Merket er ett i en serie på ifre rimerker som skal selges med et tillegg som går til veldedige formål. Tre tyskere blir avbildet på de andre merkene i serien.

Fridtjof Nansen ble valgt for sin innsats for den første verdenskrigs flyktninger.

Hr. Lauritz Sand

Det å slå eller på annen måte å utsette en fange for pinsler er verre enn råskap — det er dyrisk, ja jeg går endog så langt at selv en ørefik er utilstedeelig når et menneske er bunnet.

Nøyaktig det samme ga jeg uttrykk for i en artikkel allerede så tidlig som i juni 1945 uten å få det inn i noen avis. Jeg var nemlig NS og dermed er alt sagt. Nei, den høyt lovpriste frihet i skrift og tale som ble gjenvunnet i 1945 er det nok best å snakke så sakte om, den ble bare overflyttet fra tyskerne til de nye makthaverne og blant dem hele den norske presse. Ja selv nå snart 9 år senere anser jeg det nytteløst å få min mening inn i dagspressen.

Deres innlegg i Morgenbladet roper tydelig nok at Deres hat er usvekket og at De intet har fornemmet av den demrende tvil om berettigelsen av de norske myndigheters og deres tilhengers atferd fra 1945 og fremover, og dog er det tusener og atter tusener som forlenget har begynt å tenke.

Jeg synes synd på Dem, hr. Sand, ikke bare for Deres lidelser under fangenskapet, men enn mer for den psykiske lidelse De visserlig har måttet døye for hver og en av NS som har sluppet ut av fengslet. Den må i sannhet ha vært forferdelig når De med så innbitt hat kan klamre Dem til de arme 52 som er igjen. Intet annet enn hevntørst vil tjene på fremdeles å holde på de.

De unnser Dem ikke for å regne alle tilhøpe for en samling kjeltringer av verste

Folkets avguder

Anden Mosebok, kap. 32:

«Folket samlet seg om Aron, og de sa til ham: Kom, gjør oss en gud, som kan gå for vårt åsyn!

Da rev folket de gullringer av seg, som var i deres øren, og brakte dem til Aron, og han tok det av ders hånd og dannet det med meiselen og gjorde det til en støpt kalv. Da sa de: Dette er din gud —!

Og da Moses kom nær leiren, så han kalven og dansen. Da opptentes hans vrede — og han tok kalven som de hadde gjort, og brente den med ild og knuste den til den ble støv, og han strødde det ovenpå vannet og ga Israels

barn det å drikke.»

Snorre, Olav den Helliges saga, kap. 113:

«Men da kongen kom på tinget, var bare noen bønder kommet; da så de en stor mengde bønder fare til tinget, og de bar mellom seg et stort mannebilde, strålende helt med gull og sølv. Men da de bønder som var på tinget, så det, løp de alle opp og bøyde seg for det skremsel. Siden ble det satt midt på tingvollen. — Da rant solen opp og alle bønder så nå hen imot solen. Men i det samme øyeblikk slo Kolbein slik til deres gud at han brast helt sønder, og der løp ut mus så store som katter, og øgler og ormer. — Da sa kongen: Ikke vet jeg hva årsak er til denne uro og det løp som I gjør; men nu kan I se hva eders gud formådde som i bar gull og sølv og mat på, og nu så I hvem som nøt godt av det, mus og ormer, øgler og padder, og de har det nu værst som tror på slikt og ikke vil gi opp slik dårskap.»

1953, resumé av den pågående diskusjon i Morgenbladet:

Og folket skapte seg en gud i Lauritz Sands skikkelse og kalte ham «Norges mest turturerte mann». De hengte på ham edelt gull og ga ham fagre ord og reiste en støpt avbildning til hans ære. Til hver en tid påkalte folket denne gud til styrke for sin tro på egen innsats og ufeilbarlighet, og alle bøyde seg i ærefrykt når de nevnte gudens navn.

Men — — jfr. ovenfor) !

H. N. H.

etter tyskernes likvideringer, under okkupasjonen, og det skal være visst og sant at de har all vår medfølelse behov. Men adressen er selvsagt feil. NS kan og må ikke debiteres fra noe av dette, rent bortsett fra at ofrene selv grep en sjanse. Men har De hr. Sand, også tenkt på de gjenværende etter de myrdede på den andre siden? Sikkert ikke, da Deres forsøk på å forpurre den menneskekjærlige handling fra de 29 ellers ikke var blitt iverksatt.

Det er ikke tvilsomt at De ville erhvervet Dem større sympati om De hadde inntatt det motsatte standpunkt av hva De offentlig har kunn- gjort. A. P. B.

De spiller også på platen om de stakkars gjenværende

Stjernen i vest

Minister Morgenstjerne i Washington er så ofte uheldig. En må tro at UD sukker lettet den dagen han må slutte. Det er smått med møbler i øverste etasje, under Morgenstjernehimlen.

For noen år siden ble Nobels fredspris tildelt et eldre kvinnemenneske i USA. Hun het Emily Balch, og var sikkert en ytterst fredelig type. Men hva hun ellers hadde utrettet «til gagn for menneskeheten» var det umulig å få rede på. Og det var mange som spurte den gangen.

Nok er det: Miss Balch skulle få sin pris ved en festlig tilstelning, fra minister (eller er det ambassadør?) Morgenstjernes høyadelige hånd. Herr ambassadørministeren var under lunsjen plassert ved siden av den kjente kvinnelige forfatter Mrs. Pearl Buck (hun med alle Kina-romanene) og han utsendte dengang et stortarted kommuniké:

Mrs. Buck beklaget seg til ham over at generalene spilte en stadig større rolle i USA. «Som protest mot denne ut-

talelse om en vennligsinnet makt» reiste herr Morgenstjerne seg og forlot taffelet, til maten var gått ned. Da infant han seg igjen, sulten men stolt, for å levere miss Balch fredspannet. Han hadde slått et drabelig slag for frihet og rett og for USA, syntes han.

Det pinlige er bare den omstendighet at snaue 3 mndr. senere var general Marshall utenriksminister, general Bedell Smith ambassadør i Moskva, og nå er general Eisenhower blitt president i USA, tross den voldsomste motstand fra Ragnar Vold og Dagbladet.

Det er ikke kommet noe budskap om at herr Morgenstjerne i noen av nevnte anledninger fant det påkrevet å ta affære. Han har visst til og med snakket pent både om Eisenhower og Marshall. Men det spørs om han har bedt Mrs. Buck om undskyldning for sin bøllete opptreden den gangen miss Balch fikk dynamittpengene.

Chil.

Stortingsvalget i Vest-Agder

Eivind Blehr har kommentert valget i Vestagder i «F. og L.» nr. 38. Jeg deler fullt ut hr. Blehrs skuffelse over at Bondepartiets kandidat ikke rakk frem her.

Men så skriver han:

«...en likefrem uhyggelig kommentar til furte-parolen...» tillegges oss Vestegder en større furtementalitet enn hva han måtte anse som et normalt gjennomsnitt landet over, og forsåvidt skal vi ikke føle oss støtt på manuskjettene. Jeg tror i det hele tatt ikke det furtes synderlig på disse kanter, og noen parole i den retning er meg helt ukjent.

Hva nå Bondepartiet i Vestagder angår, var det før valget en utbredt mening her at det ikke hadde chance til å få noen representant inn på Stortinget etter den nye valgordning. Dette holdt desverre stikk, men på den annen side var man overrasket over at partiet kom så høyt opp. (I stemmetall en økning på nær 15 %). Det herværende arbeiderpartiblads tilskrev denne fremgang bl. a. den parole som var utgått til de tidligere NS-folk.

Her er ingen holdepunkter for at de manglende 79 stemmer kunne ha vært oppveid av eventuelle hjemmesittere blant de rettsforfulgte (om sådanne satt hjemme).

Derimot var det andre forhold som muligens virket ugunstig for Bondepartiet ved dette valg, men disse var ikke av sådan art at de har interesse i dette innlegg.»

H. G. Hammer.

«DET ER BLITT SAGT om kristendommen i våre dager at den er en fiende av livet fordi den selv ikke er levende mer. Det gjelder om alt som ikke mer er levende, det gjelder først og fremst om den radikalisme som stammer helt fra 1789 og hvis dogmatikk og eksegesi etterhånden er likeså forenklet og monoton og dødsens kjedsommelig som bedehusenes».

(Alf Larsen i «Farmand nr. 44 53».)

— Se her, Petter, skal du få noe godt. Men du må ikke si det til noen.

— Ja, men hvorfor skal jeg ikke si at det er godt?

— Jeg skal si deg det, at hvis Staten får vite det, så blir det straks lagt skatt på det.

La nåde gå for rett

Den diskusjonen som i øyeblikket går på er på mange måter interessant men til samme tid forstemmende.

For meg ser det ut som om begge de diskuterende parter går ut fra som gitt at alle NS-medlemmer er forbrytere og at det ikke er noen grunn til å se nærmere på den siden av saken.

At det er blitt avsagt felende straffedommer med angivelig hjemmel i den såkalte landssviklovgivning, er på det rene. Men det er likeså fullt på det rene at disse dommene bygger på en oppfatning av de faktiske begivenheter som i en vesentlig grad har måttet revideres ved de avsløringer som de senere årene har bragt. Her i landet synes man å ha vært utilbøyelig til å erkjenne dette faktum. Slik brikkene en gang er blitt stilt opp, skal de stå. Forsøk på å få omtegnet kartet i forhold til de virkelige konturer — slik de stadig sterkere har gitt seg til kjenne — har støtt på avgjort motstand. At Granskningskomiteens resultater fra 1945 og 1946 ubehjelpelig er foreldet, har vært uten betydning, og selv Stortinget har så sent som i mars dette år nektet å være med på å hitføre en klarlegging i samsvar med de seneste faktiske opplysninger.

En dom — såvelsom en fordømmelse — har ikke noen egenverdi. Den har sin betydning og har krav på respekt bare i len utstrekning den stemmer med det faktiske gjerningsinnhold. Svikter dette, så svikter også dommen. Og da må det en revisjon til. Hvis ikke opprettholder man en notorisk urett.

Vi vet meget idag. Særdeles meget. Og ennå mer vil vi komme til å få vite. Enten man vil det eller ikke, må man avfinne seg med den ting at «fastslåtte» ting nok likevel ikke var så forankret i det faktiske som man en gang trodde.

Den endelige og holdbare dom er med andre ord ikke avsagt ennå. Det har enhver som har fulgt litt med, forståelsen av. Og desto varsommere må man følgelig være med betingelsesløst å opphøye NS-medlemmenes «forbrytelse» til et aksiom.

Rolf Ruyter.

Når en del av vår kirkes og rettsvesens mest kristelige-sinnede kristne sender et andragende til kongen om å oppfylle folkets varme ønske om frihet for de politiske fanger, må det være riktigst å overlate saken til kongen, uten innblanding fra publikum. Særlig forstemmende er det når representanter for hev, — ja, man fristes til å si: hat og ondskap, gis spalteplass i vår dagspresse, med så lite saklig innlegg som det av Lauritz Sand 4. ds. — fullt

av løse påstander og snakk som vi for lengst burde være ferdige med. Punkt for punkt kunne de gjendrives, men de er som kjent tilfelle, så forstokket, at selv gudene, etter sigende, kjemper forgjeves. La oss overlate saken til de rettsinnede kvinner og menn som har tatt den opp, og om hvem vi vet, at de alle går inn for å gagne vårt folk og land.

Hat river ned, kjærlighet gjenoppretter.

Herdis H. Vogt.

En mann i Stavanger — en forøvrig kjent og som folk flest velaktet mann — er dømt for ulovlig eiendomspris. Loven er slik at han måtte dømmes. Høyereavisen i byen taler mannens sak og skriver: «Ingen dom i denne saken kan rikke hans gode navn og rykte».

Slik er det når man har gode venner og forsvarere. Da er loven og dommen lite eller intet verd, og mannen går med løftet hode ut av retten og favnes av sine allerkristeligste venner.

Men dengang da de tidlige NS-folk ble dømt på løpende bånd av bukkende dommere og lydige bisittere etter provisoriske anordninger og grunnlovstridige lover, da ropte hele den oppjagede masse: Kortfest, kortfest. Ja, en av høyres inn-

piskere sparte ikke på konfekten, men sa like ut: De skulle skytes allesammen!

Dengang pukket de på loven, nå taler og skriver de mot loven. «Ingen dom kan rikke hans gode navn og rykte». Altså: Ikke jeg og mine, men du og bare du!

Til det er å si: Loven er der og må holdes av alle uten anseelse. Vi på vår side krever revisjon av loven og ikke tross mot loven. Det er således forskjell på oss og de andre — på oss og fariseerne. Og vårt gode navn og rykte er det ingen som bryr seg om. Vi går der som utstøtte til vår dødsdag, hvis vi ikke makter å endre loven. Husk på det, du som kanskje har ditt økonomisk på det tørre. Hvis du ikke er med oss i vår kamp for revisjon av loven, får du finne deg i å bli ansett som «landssviker» og lovbrøter.

TRYGVE ENGENS BOK

Etter å ha lest Trygve Engens bok «Jeg er ingen landssviker», sitter jeg med en dyp takknemlighet til ham for dette hans arbeid. Jeg har ikke før sett eller kjent hr. Engen, men jeg følger allikevel nu et vennskap med ham, og er på full «bølgelengde» med ham —.

Jeg tenkte be redaktøren gjennom Deres og vår avis å si: De som ikke har lest Engens bok, kjøp deg den til deg selv til julegave. Ja, kjøp den til flere, og selvfølgelig til de i den annen leir —!

Østfolding.

*

Trygve Engen:

Jeg er ingen landssviker

Krøniken om førkrigstidens, krigstidens og etterkrigstidens hendinger, slik vi så dem.

Eget forlag, *Strømholmen*.

Pris hf. kr. 11.—. I bokh, i F. og L.s eksp. eller direkte fra forfatteren.

Gaveboken fremfor alle

Eventyret om «Solbris»

300 sider — Rikt illustrert
kr. 13,— innb.

Portofritt ved forskudd
Bestillinger blir ekspedert
omgående.

Restopplaget selges av

**Sverre
Jacobsen**
llseng

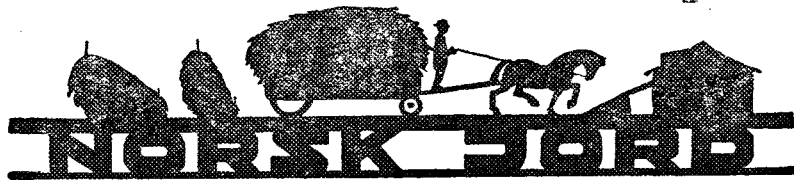
*Boken egner seg glimrende
som julegave til venner i
inn- og utland. Vent ikke
med å bestille.*

Forhandlere høy rabatt.

FARLIG FRED. De sudanesiske regjeringsmyndigheter har besluttet, at enhver som melder seg inn i visse internasjonale organisasjoner, som domineres av kommunister, kan bli dømt til inntil 14 års fengsel. Det gjelder følgende: Verdensfagforbundet, Verdens fredsrådet, Verdensforbundet av demokratisk ungdom, Kvinnes demokratiske verdensforbund, Studenterverdensforbundet og — Kominform. Så vet man altså det.

*

Med ethvert statlig inngrep går et stykke menneskelig frihet tapt, den økonomiske friheten såvel som den menneskelige friheten i videre mening, sa den vesttyske økonomiminister dr. Erhard i et foredrag i Stockholm forleden. Det var imidlertid ingen av den svenske regjering som hørte på ham.

AKSEL BERGER:

En bondes syn på organisasjonsutviklingen i landbruket

Fra Norges Bondelags ledelse er opplyst at N. B. idag er en ny organisasjon stiftet i 1954 med nye lover og med nye linjer for sin virksomhet.

Spørsmålet kan da stilles: Hvilket utvikling har vi hatt og hvor står vi idag? Har bondens frihet og selvbestemmelsesrett tapt eller vunnet i disse år etter 1945? La oss ved noen eksempler se litt nærmere på dette.

Nye linjer for prisbestemmelser for landbruket.

Som grunnlag for prisutviklingen for landbruksprodukter, ble det av representanter for produsenter og statsmyndigheter oppnådd overenskomst. Lønnsforandringer hos andre grupper i folket som følge av prisutviklingen i det hele skulle etter overenskomsten straks følges av tilsvarende reguleringer av prisene på landbruksprodukter.

De endringer som hittil har ført til nye reguleringer har vært en følge av økede lønninger.

Med interesse og håp har sikkert bøndene fulgt disse forhandlinger. De første meddelelser fra forhandlingene har vært at der er enighet om det samlede beløp som tilkommer landbruket. Det som mange trodde var det verste å komme til enighet om har tilsynelatende gått svært lett. Landbrukets forhandlere skulle her ifølge et gammelt, rimelig krav om likestilling mellom næringene søke å heve lønnsvevnen i landbruket. Dette krav er straks frafalt.

Statsmaktens forhandlere har vist meget sterk interesse

for lavest mulige priser på landbruksprodukter uavhengig av likestillingskrav og lønnsvevne.

Når så det omforente beløp skulle fordeles på de forskjellige landbruksprodukters priser var uoverensstemmelsen et faktum.

Her skulle det synes som om bøndenes representanter ikke hadde noen vei utenom å kreve det hele beløp fordelt på de forskjellige landbruksprodukters priser, og stille eget forslag til fordeling herom. Det som eventuelle forhandlinger måtte dreie seg om måtte da være fordelingen mellom de forskjellige grener av produksjonen.

Etter resultatene å dømme har det vært mange veier åpne. Istedenfor at det var produksjonen som skulle tilfalle kompensasjon for økede lønnsutgifter er fordelingen skjedd etter politiske interesser fra et enkelt parti. En vesentlig del av de beløp som skulle komme produsenter til gode som følge av de nye lønnsjusteringer er også disponert til formål som tidligere har vært samfunnsoppgaver. De skal komme som statsbidrag, — og en har også merket seg for endel millioners vedkommende at de skal brukes *fortrinnsvis* på landsbygda.

Det er slått inn på en helt ny linje. Endel av vår produksjon skal ikke bare konkurrere med utlandet med bedre produksjonsmuligheter, men den skal også yte bidrag til andre. Man tar betydelige beløp til dekning av tidligere

statsoppgaver. Det omforente beløp som skulle tilfalle produksjonen er også ellers sterkt redusert.

Bøndenes representanter har godkjent både de nye linjer og de oppnådde resultater ved forhandlingene.

Norge er, hva jordbruket angår, et meget uensartet land. Med store driftsutgifter på grunn av de mange fjorder og fjell, og landets beliggenhet langt mot nord med streng kulde om vinteren og korte somre.

Det norske landbruk er oppstått som et vern om menneskene i samfunnet Norge. På tross av dette har det vært kjempet hardt for beskyttelse og støtte for vår landbruksproduksjon. Krigsårene ute i Europa har gjennom tidene brakt interessen noe opp. Men etterhvert som krigen kommer på avstand forsvinner disse interesser. Det ser ut som vi igjen er oppe i en sådan tid. En kortvarig prisoppgang skal slås ned øyeblikkelig, selv om det skjer ved tap for staten eller forbrukeren. Produksjon fra andre land med betydelig bedre produksjonsvilkår skal henge som ris over den norske bonde.

Statsmaktene har ved bidrag hjulpet vanskelig stillede bruk for produksjon. Dette har vært en samfunnsoppgave samtidig som det har vært en sosial oppgave. Det har heller ikke støtt på motstand fra de som ikke har oppnådd disse bidrag.

Annerledes stiller det seg hvis slike samfunnsoppgaver skal betales av en enkelt gruppe av landets befolkning, —

Julehilsen

Vårt siste nummer i 1953 kommer ut lørdag 19. desember.

Vil De ha med en hilsen til venner og bekjente må den være oss i hende senest 10. desember.

En hilsningsannonse kost er kr. 5.—.

U R

I vekkerur, stueur og kaminur fører jeg det beste som kan oppdrives, nemlig

— **Junghans**

VEKKERUR
fra kr. 19.— til kr. 32.—.

REISEVEKKER
i skinnnetui til kr. 54.—
Fin julepresent.

KAMINUR (bordur)
fra kr. 179.— til kr. 331.—

STUEUR
fra kr. 182.— til kr. 280.—

ARMBÅNDSUR
kommer ennu meget uregelmessig, men jeg fører alle de kjente merker — Omega, Tissot, Longines, Cyma, Certina, Revue etc.

Skriv til meg og oppgi prisklasse De ønsker i ur, og jeg skal ta ut ett som De skal bli tilfreds med.

Dette er en tillidssak men lesere av denne avisen kan være sikker på reell behandling.

R. Gjessing
Urmaker
DRAMMEN

nemlig bøndene. Det er denne linje som det nu er slått inn på. Det vil føre til en nedregulering av økonomien for landbruket som helhet i likestillingsspørsmålet. Det vil også føre til strid mellom landbrukets befolkning innbyrdes.

(Forts.)

Takk

Da jeg ikke kan nå alle, vil jeg herved sende en hjertelig takk for all deltakelse ved min kjære mann Oskar Andreasens død og begravelse.

Aagot Andreassen.

Vi tilbyr prompt levert:

Salta fin torsk — i tønner à 100 kilo til handlende kontant kun kr. 125.—. Forbrukere kan få kjøpt torsk i kvarttønner à netto 25 kilo pakka i nye tønner for kun kr. 45.00 fix kontant. Salta uer i kvarttønner leveres for samme pris. Prima hodekappa Islandssild i tønner à 100 kg. Prima skinn- & benfri klepfisk samt helfisk i kasser og bunter.

OTTO OTTESEN HAVNERAAS A/S
Kristiansund N.

Telefon nr. 1630.

Telegramadr. Havneraas.

H. FRANKLIN KNUDSEN

Jeg var Quislings sekretær

De siste 200 eksemplarer selges nu, og vil bli utstyrt med forfatterens dedikasjoner.

Send Deres bestilling snarest til Folk og Lands ekspedisjon. Sendes por tofritt mot forskudd. Pris kr. 12.—

Den beste tid!

Den beste tid for rensning er nu. Om våren har det vært å stå i kø eller snu. Noen lærer aldri — gjør du?

SIGBJØRN DAHL - Skien.
Kjem. renseri.

Fargelegging,

reproduksjon og forstørrelser utføres fagmessig. Send bilde eller film. Fargel. og forstørrelser 18 x 24 — etter film kr. 15.—, etter foto kr. 18.—. Gi et foto i julepresang!

Harald Hovind,
Tvedestrand.

Sokneprest Geelmuydens

„Forlat oss vår skyld“

kan nu fåes i postboks 117 Arås, mot innsendelse av kr. 6. Anbefales som julegave.

Til salgs!

Okse av Telemarksrase til salgs. Fyrste gongs utstilling i haust.

3. premi.

God og kjend stamme.

O. P. Nordgaren,
Araksbø i Setesdal.

Frontkjemper,

31 år, med artium, handels-skole, eng. handelskorr., praksis fra kontor, lager og hotell, søker jobb.

Bill. mrk. «Alt har interesse».

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 36 99

UNG PIKE

som har interesse for tannlegefaget, får plass. Skriftlig henvendelse til tannlege Maamoen.

Britannia Hotell

DRAMMEN

Inneh. Hans Eggum

Overrettssakfører

Ketil Harnoll

Munkedamsv. 5, Oslo

Tlf. 42 21 30

Niels Aalholm

Akersgt. — Oslo

Tlf. 33 45 — 33 43 11

Assuranse & Reassuranse
Spes. automobilforsikring og
leiekontrakter

Kjøpmenn

Ja, så enkelt er det med RITA, at selv barn taper uten trakt og uten spill og søl.

RITA føres kun i nye tønner à 27,60 og 120 lit. De tjener Dem selv og kunden best ved å føre

RITA i tønner m/ kran.

DEN PRAKTISKE PAKNING SOM IKKE RUSTER.

A.s Desin Tekn. Kjem. Fabrikk, Krokstadelva

PERSIENNER — RULLEGARDINER

1ste kl. kvalitet.

Pristilbud iflg. Deres mål-
oppgave.

«Gulvservice M. Fløtterød»
Larvik.

ET NØDRØP

Er det en voksen, gjerne troende kvinne som vil påta seg å stelle i et hjem hvor mor er borte på grunn av slitte nerver. Greie forhold, like utenfor Sandefjord.

Henvendelse til søster Lilly Borge, Dronningensgt. 6, Sandefjord, privat telf. 4146 eller sykehuset, Sjf. 2801.

FRISK OG PÅLITELIG

hushjelp søkes til moderne hus, Kr.sand S., fra ca. 1. januar, for kortere tid. Eget værelse. Lønn kr. 150.—.

Bill. mrk. «Barnekjær» i eksp.

EN BEDEKNINGSDYKTIG UNGRANE

av god stamme ønskes kjøpt.

Henvendelse Hans J. Kols-
hus, pr. Eidsberg st. Telef. My-
sen 5003.

Landbruksregnskap

For de som vil føre sitt
regnskap

selv, kan jeg påta meg å gi veiledning i statusoppting og regnskapsføring, samt være behjelpelig med åpning og avslutning av regnskapet. Reflekterer kun på tilbud fra østlandet, hvor reiseutgiftene blir små.

O. H. Hagetveit,
landbrukskandidat.
Bø i Telemark.

En julegave

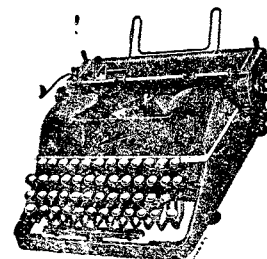
som alle setter pris på er en god fyllepenn. Ved å sende inn kr. 15.00 vil De få sendt portofritt fyllepennen «Inca» i eske og m/ bruksanvisning og garanti.

Synlig blekk. Ingen gumblære, kvaliteten er prima, prisen lav, norsk arbeide.

Forhandlere antas. Bruk postgiro 160 82. Telefon 38 06 08

Heureca T/W
Maridalsveien 205, Oslo.

Skrivemaskiner

RHEINMETALL

Portable m. koffert. 1 års garanti, kr. 538,— netto.

Avbetaling innrømmes

SVERRE JACOBSEN

Ilseeng.

Julens Boksalg!

Som følge av visse forhold utselges følgende bøker til pris der slår alle sensasjoner i bokveien, for kr. 2,50 pr. bind.

Alle er innbundet og i garantert god stand. Beholdningen utgjør ca. 3000 bind og skal ut helst innen julen, benytt derfor anledningen. Egner seg utmerket som julegaver. Vi selger ikke som «lurepakker».

Bøkene sendes på billigste måte pr. post eller jernb. som trykksak fra 0.60—1.00 etter hvor mange i pkk.

- Nr. 1. Berger: «Slik så jeg verden».
» 2. Borgheim: «Fjellenes helter».
» 3. Davik: «På lykke og fromme».
» 4. Fjeldvig: «Marutea».
» 5. Granberg: «Morgenland og aftenland».
» 6. Hollander: «Alle veier fører heim».
» 7. Larssen: «Med klut og pøs».
» 8. Rombach: «Den unge Alexius» I — II — III.
» 9. Wasmuth Sejersted: «Pioner og indianere».
» 10. ~~Wenhaven: «Norges demring og andre dikter», praktutgaven~~ kr. 4.50.
» 11. Weltzin: «Syd for Yukon».
» 12. Funck-Brentanos: «Martin Luther og hans verk» » 4.50
Denne verdenskjente bok har vi distribuert på det norske marked de siste 2 år.

Som appendix selges til følgende priser:

- Nr. 13. «Familien på Kumlinge» innb. (kun få ekspl.) kr. 4.50
» 14. «Eventyret om Solbris» — fremdeles kun .. » 13.00
Forskuddsbetalt portofritt.
» 15. H. Normann: «Rettsak mot HOK», innb. » 12.60
» 16. Geelmuyden: «Forlat oss vår skyld», hft. » 6.00
» 17. Trygve Engen: «Jeg er ingen landssviker», hft. ... » 11.00
» 18. M. Ellingsen: «Amerikansk mat», innb. » 5.50
» 19. Forsblom Sandmann: «Storm over Vidarø», innb. » 14.50
En spennende roman fra Åland.
» 20. Lars Forseth: «Mens markene grønnes», rom.
fra Hedmark, utkom i høst, innb. » 16.50
hft. » 14.50

BØKER FOR BARN:

- » 21. Forsblom Sandmann: «Benedikten», i kart. » 5.30
» 22. Lambert: «Penny Parrish i Port Arden», kart. ... » 5.30
» 23. —— «Penny går videre», kart. » 5.30
» 24. Reinberg: «Ingen forstår Fransiska», kart. » 5.30
» 25. Karin Fryxell: «Småtrollene Sotlugg og Linlugg», rikt ill. eventyrbok i særkl. » 6.00
» 26. Rush: «Gullgraver», i kart. » 5.55
» 27. Eames: «Steve blir cowboy», kart. » 5.55
» 28. —— «LSP-klubben», kart. » 4.25

HEURECA T/W, Maridalsvei 205, Oslo. T. 38 06 08.

FOLK og LAND

Vår ekspedisjon sender stadig ut varsel om at kontingenten ikke er betalt uten at vi hører noe. — Vi ser oss derfor dessverre nødt til å stoppe forsendelsen til alle som ikke har betalt avisen.

Lad oss få sannheden frem! Virkelige krigsforbrytelser — men ustraffede

Fornylig kunne man i det kjente amerikanske blad «Chicago Daily Tribune» lese følgende sensasjonelle kommentar i anledning av en fornylig utkommet bok av tyskeren Axel Rodenberger.

Bokens tittel er «Dresdens død» («The Death of Dresden»), og i anmeldelsen står bl. a. følgende:

«Detaljene om ødeleggelsen av Dresden, hvor ca. 400 000 mennesker ble sprengt, brent, skoldete, knuste eller røkkvalte av britiske og amerikanske bombefly om aftenen den 13. februar 1945 og den følgende natt og dag er fortalt i en bok av Axel Rodenberger. I få ord er forfatterens Forklaringer følgende:

Normalt var innbyggerantallet i Dresden 670 000. Men den aften var der ca. en million og 130 000 mennesker i byen, idet 500 000 flyktninger — mest kvinner og barn, som var flyktet fra den gjennom Prøysen fremrykkende russiske hær — var stormet inn i byen. Og da der ingen bekvemmeligheter var i hoteller, skoler, losjihus eller hos private for et så stort antall, så hadde de leiret seg i parker, på gater og i jernbanestasjoner. Titusener var presset inn i de store haller på Utstillingsplassen nær Grosser Garten.

Dresden hadde ingen beskyttelse mot luftbombardement, fordi Dresden var en kjent tysk kunstnerby og helt blottet for militære mål.

Kl. 21.35 kom den første gruppe bestående av tusener av tunge bombefly fra de engelske baser og kastet deres ladninger av fosforbomber, som eksploderte, hvor de ramte og spredte flytende og flammende ild omkring seg.

Et av de første siktemål var Utstillingsplassen, hvor tett sammenhopede mennesker sov på høy, og den første bombe falt i en slik flyktningseskare, som på et øyeblikk var forvandlet til skrikende ildfakler uten mulighet for redning, mens de, som unngikk å komme i brand, straks ble rammet av fallende murer, kvalt av røk eller trampet ihjel.

Rodenberger, som slapp levende fra redslene, beretter også om begivenhetene, således som de formet seg på markedstorvet, hvor der fantes to mektige vannbassenger. Folk, som var kommet i brand, løp til disse dype vannbeholdere og sprang like i vannet, enten de kunne svømme eller ikke. Andre sprang ned ovenpå og atter andre igjen. Det ble kamp, gråt og skrik. Svømmere ble trukket ned av de, som ikke kunne svømme, og sluttresultatet ble, at alle druknet. Således fortsatte redslene med fortsatte bombenedslag i 40 minutter, inn til første bombeakt var utspilt.

Så kom det andre med tunge sprengbomber, som sprengte byens bygninger og rev gass- og vannledninger opp, hvorved folk, som hadde søkt ly i kjellere og beskyttelsesrom, druknet som rotter, skriver forfatteren.

Da det tredje bombardement neste morgen endelig hørte opp, var Dresden en eneste stor massegrav. Gater, torv og ruinhoper var dekket med døde — ofte istykkerrevne — legemer av menn, kvinner og barn i alle stillinger. Likene ble kastet sammen i dunger på 4-500 og brent. Men ennå, skriver forfatteren, ligger mer enn 30 prosent av de drepte under ruinhopene. Der ble gravd massegraver for de brente. En enkelt haug rommet asken av 10 000 mennesker.

Slik endte denne kunstnerby, som av mange var regnet som Tysklands skjønneste, og som hvert år hadde tiltrukket kunstelskere fra hele verden. Det er bare liten rekonstruksjon i Dresden, som i dag er under russisk regime. Dresden er en død by, og det kan tilføyes, at rekonstruksjon av de ødelagte kunstverker og kultursamlinger er umulig».....

Såvidt anmeldelsen i «Tribune».

En venn, som har lest boken, karakteriserer den som følgende:

«Hvis du er blitt uvant med å felle tårer, så vil du lære det igjen ved å lese denne boken». Og den amerikanske teolog, utgiveren av «The Cross and the Flag» (Korset og Flagget), Gerald L. K. Smith, føyer til:

«For oss amerikanere, skulle disse tårer være angertårer. Guds velsignelse kan ikke komme over vårt land, før vi har avsonet for slike handlinger. Det var en ukristelig hatets ånd, der — som det synes — fikk USA til å gå med på å eksekvere

Demokrati - Det hemmelige tyske politi —

(Forts. fra side 1)

Den tyske krysser «Nürnberg» ble i januar 1946 overlevert til Sovjet, og fartøyets sjef, marinekaptein S. Helmut Giessler, forteller i «Die Deutsche Soldatenzeitung» hvorledes det foregikk. —

Bl. a. sier han:

Krysseren — som hadde en besetning på 250 mann — fikk ombord en russisk vakt på 12 offiserer og 110 underoffiserer og menige. Russerne fikk britiske rasjoner, mens tyskerne beholdt sine egne. Den russiske sjef, en gardekaptein, foreslo felles kjøkken.

«Da vi siden krigens utbrudd bare hadde hatt et kjøkken — skriver G. — og dette hadde sørget for oss allesammen fra kommandanten og nedover var jeg enig, også av den grunn at begge rasjonene skulle slås sammen.»

Men da protesterte russerne.

Noe slikt som felles bysse, forekom ikke i den røde marine. Der hadde man 3 bysser, en for kommandanten, for hvem der ikke fantes innskrenkninger, en for offiserene som kunne disponere over meget høye tildelinger, og en tredje for underoffiserer og menige som alle hadde mindre rasjoner.

« Dette er altså den vidt berømte sosialisme i praksis, » slutter kaptein Giessler.

Altså den gode, gamle historien.

Ingen er verre snobb enn oppkomlingen som kravlet til topps ved troskyldige venners hjelp og under skrålet:

«Vi sulter, kamerater!»

Når han har ordnet seg, er en slik fyrs viktigste beskjef-tigelse så altfor ofte å slakke ut livremmen, sette inn en spleis i buksebaken — og glemme sine magre, godtroende venner.

den jødiske dom, at Tyskland skulle ødelegges».....

På bakgrunn av det her beskrevne, kan med god samvittighet tilføyes, at selv om de fantastiske historier om tilintetgjørelse av 6—10 millioner jøder i de såkalte *Hitters gasskamre* var sanne — (vi vet jo forlengst med absolutt bestemt, at de ikke er) — så var denne fremgangsmåte meget human i sammenligning med de alliertes drap av sivilbefolkningene i Dresden, i Hiroshima, Nagasaki og mange andre steder, og så meget mer i betraktning av, at disse bombingene var aldeles unødvendige for å vinne krigen, idet Dresdens ødeleggelse fant sted så nær kapitulasjonen, at Tysklands nederlag allerede var sikret. Og Japans nederlag kunne ha vært oppnådd på alminnelig soldatmaner uten å foreta slike masse-mord på sivilbefolkningen.

arméer besette Danmark, Østersjøen skal etter russernes planer bli en sovjetrussisk sluseport! Av den grunn er man i Moskva avgjort motstander av en alliert landgang i Skandinavia. På dette vis griper Kreml's planer ennå meget mer om seg. Her har jeg en hemmelig overenskomst mellom russerne og det norske arbeiderparti, som kaster et ganske interessant lys over disse planer.» Hun tok en fotostatkopi ut av håndvesken sin og rakte meg den. Jeg satte store øyne: Den russiske gesandt i Stockholm, Madame Kollontay's navnetrekk sto der. Mit blikk gled spørrende bort på Jane, som så fortsatte: «Overenskomsten omhandler opprettelsen av en kommunistisk regjering i Norge, som skal bringes i stand gjennom et statskupp eller som følge av en kommende militær utvikling. Som medlemmer av en dannende regjering er utsett medlemmer av det norske arbeiderparti: en viss Trygve Lie, som statsminister, og en viss Torp, som statspresident! Der regnes også allerede med utbredelsen av den kommunistiske lære i de øvrige nordiske land og inndragingen av Skandinavia i den russiske interessesfære. Senere skal så de nordiske sovjetrepublikker forenes under én skandinavisk statschef.» — «Det er jo avsyndig!» slapp det ut av meg, av forbauselse. Denne overenskomst var — forsåvidt som den ikke kunne dras i tvil — en uhyre sensasjon! Og dog betød den hverken mer eller mindre enn at Kreml allerede hadde innlemmet Nord-Europa i sitt maktområde og omgikk med tanken på å avskaffe de nordiske staters suverenitet. —

«Heim und Welt». Wochenzeitung für alle, nr. 43, 1953, side 13.

Felttoget i Norge —

(Forts. fra side 1.)

vedtrekkene, og det skal være vanskelig å trekke fram nytt materiale som kan føre til radikalt nytt syn».

Det er ikke grunn til å ta denne Arbeiderbladets «anmeldelse» for annet enn et slett kamouflert forsøk på å begrense bokens spredning. Generalmajor Odd Lindbäck-Larsen har utvilsomt rett når han sier at dr. Derry's bok er «*det viktigste verk som hittil er kommet og antagelig vil komme om Norges skjebne i 1940*».

Skal jeg anføre innvendinger mot boken, er det for det første at den slutter med englendernes avreise fra Norge 7. juni 1940 og ikke tar opp til behandling et så viktig emne som kapitulasjonen d.

10. juni. Den andre har jeg alt pekt på, — det er bokens pris. Denne utgivelsen burde ha nytt godt av norsk statsstønad, slik at boken var blitt lesning for alle og enhver. Det ville ha klaret opp i megen forvirring.

Helge Grønstad.

«DET FINNS 2 000 priskontrollanter i Norge. Intet land har et så utviklet priskontrollsystem som Norge. Landet med den detaljerede priskontrollen og de 2 000 priskontrollantarna leder överlägset i fråga om prisstegringen».

(Göteborgsposten)

FOLK og LAND

Utkommer i Oslo

Redaksjon: Postboks 1407, Oslo
Telefon 55 76 56

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5,
Oslo — Telefon 37 76 96

Løssalgpris: 40 øre

Abonnementspriser:

Kr. 16, pr. år, kr. 8, pr. halvår
Sverige, Danmark: Kr. 20, pr. år,
kr. 10 pr. halvår
Utlandet forøvrig: Kr. 24, pr. år,
kr. 12 pr. halvår
I nøytralt omslag kr. 30,— pr. år
kr. 15,— pr. halvår

Annonsepris: 100 pr. millimeter
over en spalte

Bruk postgironr. 16450

Sambandstrykkeriet A/S — Oslo

Frederik J. Geddebo.